

його умов місцева влада використовує органи контролю за використанням коштів місцевих бюджетів, юридичні механізми, судову систему тощо. Але це дуже довго, дорого, і не завжди доречно. Використання Блокчейна для укладення органами місцевого самоврядування угод дозволяє прискорити, спростити і здешевити процедуру, адже для укладення контракту необхідна участь обох сторін, і ні одна, ні друга не можуть обдурити Блокчейн з уже заданими параметрами виконання договору.

Застосування такої новітньої технології підвищить надійність і прозорість використання коштів місцевих бюджетів.

Література

1. Басанцов І. В. Теоретичні і методичні основи оцінки ефективності державного фінансового контролю. *Вісник Сумського державного університету*. 2004. №6 (65). С. 149-156.

Ірина Голяш

Тернопільський національний економічний університет

МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Упродовж останніх десятиліть помітно посилилася увага міжнародних інституцій, ділового співтовариства та наукової спільноти до аналізу проблем сталого розвитку. Посилення уваги зумовлено надзвичайною важливістю сталого розвитку для майбутнього планети і всього людства. Це бачення закріплено в Порядку денному в галузі сталого розвитку на період до 2030 року, який було одностайно схвалено державами-членами ООН у Нью-Йорку в 2015 р.[5]. Кожна з держав взяла на себе зобов'язання забезпечити включення Цілей сталого розвитку в національну політику, а також виділити необхідні ресурси для їх успішного досягнення.

Цілі сталого розвитку спрямовані на правильний вибір кожною державою пріоритетів з метою стабільного підвищення якості життя для майбутніх поколінь. Вони визначають напрями та цільові показники, які запроваджуються для збалансованості економічних, соціальних та екологічних цілей суспільства.

Встановлення напрямів та цільових показників є важливими урядовими питаннями при здійсненні національного державного фінансування з метою подальшої оцінки їх виконання та визначення тенденцій для прийняття ефективних управлінських рішень в сфері сталого розвитку.

В Україні Цілі сталого розвитку адаптовано відповідно до специфіки національного розвитку. Особлива увага зосереджена на таких напрямках:

- справедливий соціальний розвиток;
- стале економічне зростання та зайнятість;
- ефективне управління;
- екологічна рівновага та розбудова стійкості.

Для досягнення Цілей сталого розвитку визначено перелік із 86 завдань та 183 індикаторів, у розрізних передбачено збір даних про стан їх реалізації в Україні. Таким чином, для державних органів встановлено чіткі орієнтири щодо обсягу необхідно інформації, її аналізу та узагальнення, а також передачі відповідним органам для прийняття системних управлінських рішень[4].

Збір даних про стан виконання Цілей сталого розвитку є інструментом оцінки прогресу у цих питаннях та основою вітчизняної системи моніторингу. У процесі моніторингу передбачається не лише збір даних, але й проведення ретроспективних досліджень та виконання розрахунково-прогнозної роботи з використанням сценарних підходів до визначення напрямів розвитку країни на тривалу перспективу. Внаслідок цього в Україні встановлено бенч маркінгові орієнтири до 2030 року.

На даний час визначено 73 суб'єкти моніторингу Цілей сталого розвитку. До них віднесено центральні та місцеві органи виконавчої влади, державні та наукові установи, а також міжнародні організації, які несуть відповідальність за розрахунок індикаторів та передачу даних Держстату.

Проведення якісного моніторингу Цілей сталого розвитку в Україні ускладнюється рядом проблем:

- недовершеність методики обчислення окремих індикаторів;
- невідповідність національних індикаторів міжнародним стандартам;
- відсутність відповідальності за надання достовірної інформації;
- недосконалість порядку ведення моніторингу;
- недостатність вітчизняної інформаційної бази;
- необхідність запровадження спеціальних обстежень тощо.

У 2018 році було проведено 104 державні статистичні спостереження, за результатами яких органи державної статистики підготували 530 статистичних збірників, 5412 статистичних бюлетенів, 1115 доповідей, 7527 експрес-випусків та іншу статистичну інформацію щодо економічної, соціальної, демографічної та екологічної ситуації в Україні та її регіонах. На офіційному web-сайті Держстату розміщено щомісячний і річний календарі оприлюднення такої інформації [1]. Однак, ця інформація не систематизована, а тому зацікавленим користувачам дуже складно отримати всі необхідні дані щодо Цілей сталого розвитку для подальшої обробки, візуалізації та аналізу цієї інформації. За цією ж причиною,

можливості наукових досліджень щодо реалізації Цілей сталого розвитку тако ж залишаються вкрай обмеженими.

Офіційний web-сайт Держстату, як основне джерело інформації про Цілі сталого розвитку, є застарілим та недосконалим. Він не дає змоги координувати інформаційну взаємодію між постачальниками даних при проведенні моніторингу. Система електронної звітності органів державної статистики використовує лише комерційне програмне забезпечення для електронного звітування, що зменшує кількість респондентів. Тому доцільним є оновлення web-сайту Держстату на основі використання новітніх інформаційних технологій з метою забезпечення користувачів сучасним інструментом для пошуку, обробки і аналізу інформації щодо Цілей сталого розвитку.

Дані моніторингу реалізації Цілей сталого розвитку в Україні є важливими орієнтирами для визначення потреб фінансування. До основних категорій мобілізації фінансових ресурсів для фінансування сталого розвитку відносять:

- внутрішні державні;
- внутрішні приватні;
- міжнародні державні;
- міжнародні приватні;
- змішані [4].

Зазначимо, що сучасні моделі фінансування не спроможні забезпечити сталий розвиток. Очікувані прибутки від інвестицій, пов'язаних зі сталим розвитком, часто бувають не достатньо привабливими (особливо в короткостроковій перспективі), порівняно із альтернативними варіантами. Урядам також не вдається мобілізувати належне державне фінансування для здійснення необхідних інвестицій, від яких утримуються інвестори. Тому вважаємо, що узгодження приватних стимулів із державними цілями повинно бути пріоритетним питанням державної політики. Результатом стане вирішення економічних, екологічних та соціальних проблем на всіх рівнях, що і забезпечить досягнення сталого розвитку.

Література

1. База даних законопроектів / Офіційний сайт ВРУ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-2019-%D0%BF>
2. Дейлі Г. Поза зростанням / Г. Дейлі // Економічна теорія сталого розвитку. – К. : Інтелсфера, 2002. – 298 с.
3. Концепція Загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://industry.kmu.gov.ua>
4. Цілі сталого розвитку для України: регіональний вимір: аналітична доповідь. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». – Львів, 2018. – 90 с.

5. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development: Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 [Електроннийресурс]./Режимдоступу:
http://www.mfa.gr/images/docs/pagkosmia_zitimata/resolution_sdgs.pdf
6. United Nations Millennium Declaration Resolution adopted by the General Assembly 8 September 2000 [Електроннийресурс]./Режимдоступу:
<http://www.un.org/>

Володимир Горин

Тернопільський національний економічний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ

Глобальні тенденції розвитку світової економіки на поч. ХХІ ст. вказують на поглиблення дисбалансу між високими темпами економічного зростання та погіршенням найважливіших показників людського розвитку. Характерними явищами сьогодення стали підвищення рівня безробіття, подальше поглиблення нерівності населення за доходами у більшості країн світу. Відповіддю на ці виклики став розвиток наукових концепцій, покликаних віднайти рецепти підтримання усталених високих темпів зростання економіки із забезпеченням більш рівного доступу до ресурсів.

В межах цієї парадигми глобального розвитку отримала широке визнання концепція інклюзивного сталого розвитку, що пропагує збільшення рівня участі усіх громадян в процесі економічного зростання та справедливий розподіл його результатів. Концепція інклюзивного зростання прийшла на зміну концепції соціальної держави, що пропагувала забезпечення рівності за рахунок активної політики соціальних трансфертів. Насправді, суспільство може забезпечувати вигоди від економічного зростання для пасивних учасників, що не беруть участі у збільшенні ВВП, за рахунок розвитку системи соціальних трансфертів. Однак, така політика може провокувати непомірне зростання дефіциту бюджету, ріст міграції, утриманства працездатних. Натомість, ідейне підґрунтя інклюзивного зростання інше – забезпечення високого рівня життя населення за рахунок залучення якомога більшої його частини до активної економічної діяльності.

Вирішальне місце серед складових забезпечення інклюзивного зростання й забезпечення соціальної рівності, справедливого розподілу ресурсів належить фіскальній політиці. Остання може впливати на доходи населення прямо, через регулювання обсягу особистих доходів індивіда, а